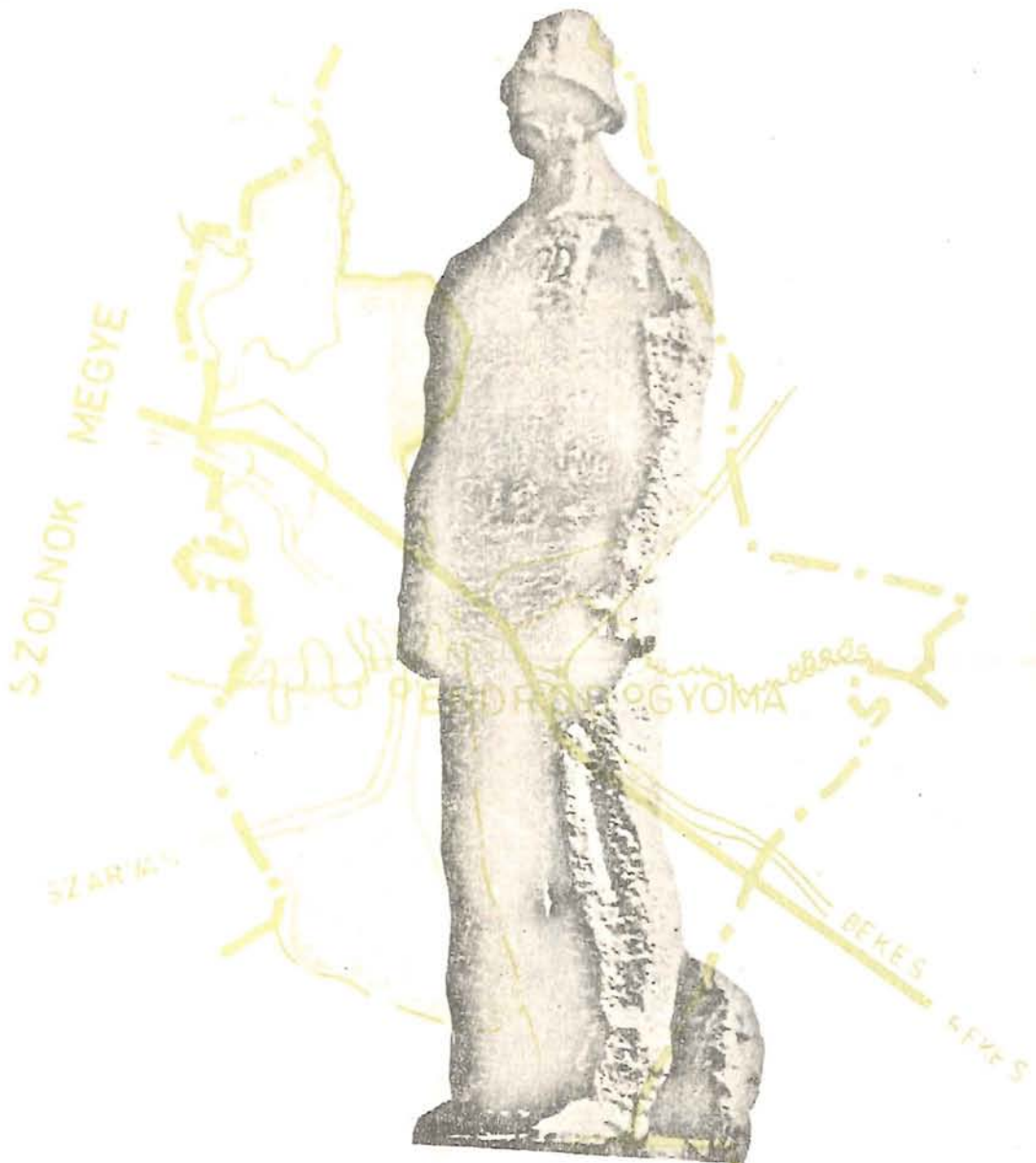

Endrődi

I. évfolyam 4. szám

HÍRADÓ

Köszöntelek újesztendő

Újesztendő, fagyos emlék!
Szívem most örömmel teli,
hogy itt állhatok előtted
jöveteled köszönteni.

Köszönteni szép hazánkat,
s békénket védő katonák
titeket, hogy éber szemmel
őrizzétek népem tovább.

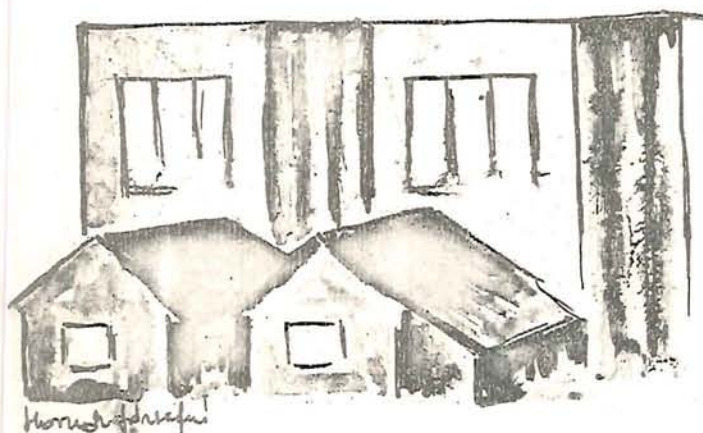
Feszés stíjjal, lendkerékkel,
benneteket, jó üzemek,
míg a tervet követitek,
mint csavar a hü menetet.

Titeket, havas falucskák,
csonttá keményedett kezek,
deres bajszok, göndör kucsmák,
ébredező szövetezet.

Köszöntelek újesztendő,
s napjaidnak ha vége lesz,
utó-dodhoz is kiállok,
szerényhangu kis énekes,

aki erőt, aki hangot
dalához a néptől kapott.
Köszöntelek benneteket,
hazát építő magyarok.

Züggjon hangom a világba,
mint a szálfás, téli erdők:
minden népnek szabadságot
hozó, boldog újesztendőt!

Kellemes
karácsonyi ünnepeket
és eredményekben gazdag
boldog új esztendőt
kívánunk olvasóinknak!

ENDRÓDI HIRADÓ

Kiadja:

Az MSZMP Endrőd Nagyközségi
Pártbizottságának Agitációs és
Propaganda Központja

Főszerkesztő:

Pintér Sándor

Szerkeszti:

Az írásos Agitációs Csoport

A kiadásért felel:

Kenyeres István

Készült:

Az ENCI házi nyomdájában

KONGRESSZUSRA KÉSZÜLÜNK

Napjainkban szerte az országban, - így községünkben is - a zárszámadás, a mérlegkészítés időszakát éljük. Ez természetes, évenként ismétlődő folyamat, amelyben ki-ki egyénileg, az üzemek, intézmények kollektívan értékelik, mit teljesítettünk kitűzött céljainkból, éves munkánk, tevékenységünk milyen eredményeket hozott. Az idei értékeléseknek külön jelentőséget ad, hogy pártunk, az egész ország készül az MSZMP XII. kongresszusára.

Mint minden párt, a mi pártunk életében is mindig nagy jelentőségű események a kongresszus, amely értékeli az elmúlt évek eredményeit és meghatározza a politika fő irányát. A kongresszus nem kivételes, hanem a Szervezeti Szabályzatunk szerint bekövetkező természetes esemény, a folyamatos politikai, társadalomépítő munka szervező része, ahol a kommunisták, a pártszervek küldöttjei a társadalom egészére vonatkozóan vonják meg az előző kongresszus óta eltelt időszak mérlegét, kijelölik a továbbhaladás útját, megválasztják az új vezető szerveket.

E nagy jelentőségű esemény természetesen nem nélkülözheti az alapos felkészülést, a gondos, elemző munkát.

E felkészülés - a pártalapszervezetek szempontjából - legfontosabb szakasza volt a beszámoló taggyűlések megtartása. Az üzemek, intézmények kommunistáinak tanácskozásain a célnak megfelelő komolysággal, kritikus önvizsgálattal elemezték saját területük eredményeit. A feladatok meghatározásából kiderült, a párthatározatok végrehajtásáért, szocialista társadalmunk céljaiért érzett felelősség, a tenniakarás. Ma már természetes, hogy a pártkongresszus nem csak a párttagok ügye. Joggal mondhatjuk, hogy azt magáénak érzi országunk egész dolgozó népe, pártállásra és egyéb hova tartozásra való tekintet nélkül. Mindenkit érdekel az ország mérlege, és mindenki várja napjaink a közeljövő eleven kérdéseire a választ. Mi változik, milyen új célok fogalmazódnak meg? A Központi Bizottság elmúlt évi áprilisi határozatából Kádár elvtárs legutóbbi csepeli beszédéből egyértelműen kitűnik, hogy fő feladataink nem változtak. Továbbra is a fejlett szocializmus építésének útján, a XI. kongresszuson elfogadott programnyilatkozat nyomvonalán kell haladnunk és az élet által igazolt politikánkat kell továbbra is érvényesíteni. Természetes, hogy mindezt a változó világ, a külső és belső feltételek követelményeihez igazodó eszközökkel, módszerekkel. Legjellemzőbb változás a XI. kongresszus óta a világgazdasági helyzetben történt és ebből nyilvánvaló, hogy a kongresszusi előkészület időszakában a gazdasági és gazdaságpolitikai kérdések tárgyalása, a vitatása kerül a figyelem középpontjába. Ez kétszeresen is indokolt. Nemcsak azért, mert a társadalom fejlődése végső soron a gazdasági munka eredményességétől függ, hanem azért is, mert gazdasági fejlődésünk feltételei az iasert okok következtében ma sokkal nehezebbek, mint eddig bármikor. A világgazdaságban történt változások arra kényszerítettek bennünket, hogy az új helyzethez való alkalmazkodás legjobb feltételeit teremtsük meg, szervezett jobb munkával, takarékosabb hatékonyabb gazdálkodással legyünk urak a nehézségeken. Jó ha látjuk, hogy gondjaink nem elsősorban gazdaságpolitikánk eredménye, de még fontosabb tisztán látni, hogy a külső határokat kivédeni, termelésünket, gazdálkodásunkat magasabb szintre emelni csak saját munkákkal lehet.

Mi most a legfőbb feladat? Ez bizony összetett és igen nagy fegyelmet kíván. Egyszerre kell a bajokat orvosolni az előrejutni, a káros hatásokat kivyédeni és a továbbhaladást kiharcolni.

Egyensúlyt teremteni és dinamikát adni a fejlődésnek, megszorításokat alkalmazni, ugyanakkor a tartalék erőinket felszabadítani. Ez országos, de egyben minden üzemre vonatkozó helyi feladat is. Közös érdekünk, közös felelősséggel. Tapasztalat szerint ezeket az általános célokat közvéleményünk jól ismeri, azokat vitatja, elfogadja, megkérdőjelezi. Nem mindig tapasztalni viszont, hogy ugyanígy ismernék vagy megfogalmazzák a helyi célokat, teendőket. Pedig helyben is jelentős tartalékaink vannak. Ezek feltárása, a gazdaságpolitika akadályainak elhárítása az üzemi kollektívák, vezetők és vezető testületek feladata.

A közös szükség, a közös érdek mindenkitől megköveteli, hogy a helyi konkrét körülményekhez igazodva tegyünk lépéseket a jobb gazdálkodás, a munkaerő észszerű felhasználása, az anyagi és szellemi erővel való észszerű takarékoskás, a munkafegyelem javítása érdekében. Elsősorban a párttagoktól a szocialista brigádok tagjaitól, de mindekitől elvárjuk, hogy a fenti célok érdekében a központi és helyi vezetés által hozott intézkedéseket támogassák, azok mellett a helyi politika eszközeivel álljanak ki. El kell ültetni és tartóssá tenni azt a közszemléletet, hogy a mai keményebb feltételek mellett, csakis hatékonyabb, észszerű gazdálkodással, fegyelmezettebb minőségi munkával őrizhetjük meg a már elért - és nem lebecsülendő - vívmányainkat, és teremthetjük meg az életszínvonal javításának feltételeit.

A tavasszal összeülő kongresszus minden bizonnyal megerősíti a párt fő politikai irányvonalát, amely hosszú időn keresztül alakult ki, úgy hogy annak formálásába bevonta a nép legszélesebb rétegeit. Ez volt alapja a pártegységnek, a szocialista nemzeti egységnek.

Pártunk Központi Bizottsága most is számít arra, hogy társadalmunk minden osztálya, rétege egyetért a párt politikájának töretlen folytatásával és a megváltozott körülmények között is képesek szocialista céljaink megvalósításáért küzdeni, dolgozni. Ezt a szándékot kívánja felkelteni erősíteni a népokban megjelent "irányelvek" közreadásával melynek célja, hogy társadalmunk minden tagja ismerje meg elért eredményeinket a soron lévő legfontosabb feladatainkat. De cél az is, hogy a megismerés után felszínre kerüljön a társadalom véleménye, javaslata közös jövőnk formálásáról, a feladatok végrehajtásáról. Az irányelvekből kitűnik, hogy pártunk tovább kíván haladni a fejlett szocializmus útján, legfőbb célja a társadalom szociális-kulturális színvonalának emelése, a békés, biztonságos jövő feltételeinek megteremtése. Ez a cél egybeesik minden dolgozó ember érdekével, ezért a célért érdemes és kell tenni mindenkinek erejéhez, tehetségéhez mérten - a legtöbbit

Kenyeres István
MSZMP Községi Biz. titkára

A közművelődés helyzete községünkben

A közművelődés továbbfejlesztésének kérdésében hozott felsőbb párt és állami határozatok megjelenése óta községünkben is a közművelődési munka egyre jobban társadalmi ügyvé kezd vállalni. A munkásművelődés fejlesztése és azoknak a közművelődésbe való bevonása, a világnézeti, művészeti nevelés és ismeretterjesztéssel összefüggő tevékenység, a kiscsoportos művelődési formák alakítása a községi művelődési intézmények mellett, a gazdasági szervek, az ifjúsági szervek, üzemi bizottságok fontos feladatát képezik.

A közművelődési feladatok ellátásában kibontakozóban van az anyagi erők koncentrációja, mely a művelődési intézményeknek a gazdasági szervek által évente biztosított 70-80 ezer forint nagyságrendű támogatásában, a kiscsoportok működéséhez szükséges kellékek biztosításán keresztül is lemérhető.

A község közművelődésének központja a Művelődési Ház. Tevékenysége sokrétű. Itt kapnak helyet az intézmény keretében működő szakkörök, kisebb csoportok, a különböző kiállítások és tárlatok, valamint a nagytermi rendezvények. A hat gyermekcsoport, a két néptánc, a színjátszó csoportok, a citerazenekar, a népi diszitőművészeti szakkör, a nemzetközi barátság klubot foglalja magába.

Sajnos eddig csak egy felnőtt csoport működése stabilizálódott, a népi diszitő művészeti szakkör keretében. A szakkörök, csoportok tevékenységében kiemelt helyet foglal el a világnézeti, művészeti, képzőművészeti nevelés, mely a folyamatosan szervezett ismeretterjesztő előadások és a különböző nemzeti és nemzetközi ünnepekhez kapcsolódó rendezvények megtartásával biztosított.

A csoportok tevékenysége közül kiemelkedők a néptánc csoportok, melyekben színvonalas, tartalmas munka folyik. Tagjaik általános iskolások, működésük igen eredményes. Több országos, megyei, járási fesztiválokon vettek már részt ahol az igen eredményes szereplést a kapott díjazások és elismerések bizonyítják.

Egyre tartalmasabb és célutdatosabb munka folyik a népi diszitő művészeti szakkörökön belül. Ápolják a környék népi hagyományait, e formában, mely jól párosul a kutató munkával is. Munkáikból kiállításokat rendeznek, melyek igen látogatottak. Sikeres kiállítások rendezésére kerül sor a megyénkben élő szobrász és festőművészek munkáiból, ezen tevékenységet illetően viszont a jövőben a témák számszerűségét és tartalmát feltétlenül javítani szükséges. Ugyanis gazdasági szerveink többségében rendelkeznek megfelelő helységekkal, ahol a jellegnek megfelelő tárlatok és kiállítások megrendezésére is kerülhetne sor.

Nagytermi rendezvények közül több éve már igen sikeres az ifjúság részére folyamatosan szervezett ifju zenekarát hangverseny sorozat, melynek egy-egy előadásain 300 fő bérletes általános iskolás koru gyermek vesz részt. A felnőtt korosztály részére többször volt kezdeményezés a komoly zenei sorozat beindítására, sajnos érdektelenség miatt e rendezvény abba maradt. A Jókai Színház szintermi problémák miatt folyamatosan fogadni nem tudjuk. Kedveltek és látogatottak az állami színház és egyéb szintársulatok által előadott, főleg szórakoztató jellegű, könnyű műfajú darabok.

Az Ifjúsági Klubok munkájában kiemelkedő az ENCI Ifjúsági Klub. Kedveltek a zenés előadások és műsoros estek, a kirándulások, az író-olvasó találkozók. Programjaikban megfelelő hangsúlyt kap a politikai, szakmai témájú ismeretterjesztő előadások, a szépirodalom és ehhez kapcsolódó rendezvények.

A Szabó Ipari Szövetkezet Ifjúsági Klubja kisebb létszámmal működik. Programjaikban TIT előadások, irodalmi és szórakoztató műsorok szerepelnek. Az Öregszőlőben működő klubkönyvtár tevékenységét behatárolja a helyi adottsága. A mintegy 659 kötettel rendelkező fiók könyvtár kevésbé látogatott. Az intézmény programjában kedveltek a téli hónapokban szervezett ismeretterjesztő előadások, melyek főleg politikai, a háztáji gazdaságokban történő termelést elősegítő témákkal vannak összefüggésben. A községi könyvtár munkája jelentősen segíti elő a közművelődési feladatok végrehajtását. A munkásművelődés tekintetében a könyvtár által nyújtott programok jelentős része kapcsolódik a szocialista brigádok vállalásaihoz, vetélkedőre történő felkészülésükhöz. A közel 18 ezer kötetes könyv állomány összetétele jelentősen javult, az igényeket egyre jobban elégíti ki. Az olvasók számszerűségének összetételét vizsgálva negatívként kell megállapítani, hogy a szövetkezeti parasztsághoz tartozó olvasók száma mindössze 64 fő, reméljük ezen javítani fog a Lenin TSZ-nél megvalósításra tervezett fiók könyvtár, melynek megfelelő programmal való ellátása révén növekedni fog az olvasók száma is. A Filmszínház műsorpolitikája egyre fokozódó mértékben segíti a közművelődést, főleg a preferált filmek ajánlásával, melyek összességében a lakosság, különös tekintettel pedig a szocialista brigádok vállalásához, a vetélkedőkre való felkészültséghez nyújt segítséget.

A Forradalmi Ifjúsági Napok rendezvényeihez, a KISZ kulturális akcióihoz kapcsolódó filmek a leglátogatottabbak az ifjúság részéről. Az intézményeknek, az ifjúsági szervekkel, szocialista brigádokkal bővülő kapcsolata egyre eredményesebb, melyek közül kiemelkedik a Szabó KISZ-nél, a Béke TSZ-nél működő szocialista brigádokkal való együttműködés.

A községi közművelődési feladatok ellátásában a szellemi erők koncentrációját még nem tudtuk biztosítani. Az értelmiség részvétele a közművelődési munkában még mindig pedagógusokra hárul. Sem a mezőgazdaságban, sem az iparban dolgozó értelmiség még a munkahelyeken sem kapcsolódik be kellően a közművelődést elősegítő feladatokba. A felkéréseknél a munkahelyi elfoglaltságokra hivatkoznak, az igény pedig a különböző rendezvények iránt részükről is megnyilvánul. A vonatkozó párt és állami határozatok a közművelődés központi feladatává tették a munkásosztály műveltségének emelését. Községi szinten a munkahelyi közművelődési munkának mérhető eredményei vannak. Bővültek a közösségre támaszkodó és azokban folyó közművelődési alkalmak. Ez megnyilvánul a szocialista brigádokon belül és ezen túl üzemi kollektívák, csoportok közös színház, mozi tárlatok, kiállítások látogatásában, belső- és külföldi egy, vagy többnapos csoportos kirándulásokban. Az üzemek nagyságától függően növekedtek az éves közművelődési alapok, melynek nagysága ez évben községünkben közel 700 ezer Ft. volt.

Községünk területén jelenleg 60 szocialista brigád, 524 fővel működik. Minden évben részükre megrendezésre kerülnek a brigádvetélkedők, melyet megelőz a művelődési intézményekben részükre szervezett felkészítést elősegítő politikai és a művelődés egyéb ágait magában foglaló rendezvények.

Sajos a vetélkedőkre csak a Cipész és Szabó Ipari Szövetkezetnél működő brigádok neveznek be. Más gazdasági szervnél e téren jelentős a lemaradás. Az ezévi brigádvetélkedőn a két szervtől 13 brigád 116 fővel vett részt a községi vetélkedőn, a megyei döntőbe 2 brigád jutott be. A brigádok a vetélkedőn most is igen komoly munkáról adtak tanubizonyságot.

E téren a munkahelyek sarkalatos tennivalói és feladatai abban van, hogy a közművelődésnek az adott egységnél a már kialakult formáin túl bővítsék a további lehetőségeket, a brigádok ezirányú vállalásaiban legyenek perspektívikusabb előrelépések. Ezen a téren több és hathatósabb támogatásokra van szükségünk. A közművelődési határozatok megerősítették a felnőtt oktatás további kiterjesztését a munkásság körében. Az általános iskolai felnőtt-oktatásban kevésbé tudunk előbbrelépni. A folyamatos szervezői munka ellenére az utóbbi 3 évben mindössze 48 felnőtt dolgozó végezte el az általános iskola 8 osztá-

lyát. A jelenlegi felmérés alapján az 50 év alatti korosztályból üzeminkben még 191 fő nem rendelkezik ezen végzettséggel. Jelentősebb a lemaradás a Cipész Szövetkezetben és a Lenin TSZ-ben van e téren. Jelentősebbek az eredmények a dolgozók 4 éves középiskolája, a felnőtt szakmunkásképzés terén. A felnőtt szakmunkásképzésben élen jár az ÁFESZ és a Szabó Ipari Szövetkezet, hasonló jó kezdeményezés indult meg az üzemünk mindegyikében.

A munkások körében szervezett politikai, ismeretterjesztő munkát igyekeztünk biztosítani. Az elmúlt évadban a TIT összesen 68 előadás megtartását szervezte, 14 szervnél, melyen a résztvevők közül jelentős volt a munkások számaránya.

Összességében a közművelődés terén elért eredményekből a tanulságot levonva megállapíthatjuk, hogy a feladatok végrehajtásának helyzete községünk vonatkozásában még nem teljes. Jelentős feladatokat kell még megoldanunk ahhoz, hogy kiteljesedéssé váljon.

Községünkben minden téren előtérbe kell helyezni a vonatkozó határozatok következetes végrehajtását, a közösségi szellem, a cselekvőképesség erősítését, az anyagi erők koncentráltabb felhasználásának növelése mellett, a szellemi erők egyesítését, egységesítését a közművelődésben. Ezzel újabb erőket, energiákat tudunk községünkben biztosítani társadalmi, közösségi feladataink megoldásában.

Szilágyi Imre
tanácselnök

Befejeződött a 7 milliós beruházás az Endrődi Lenin TSZ-ben

Termelőszövetkezetünk vezetősége 1976. őszén elhatározta, hogy az 1963-70-ben megépült két, egyenként 600 férőhelyes juhnodály mellé további négyet épít. Így a telepen egyidőben 3600 állatot tartanunk. Az elhatározást sürgette a korábbról "örökölt" szétszórtan elhelyezkedő juhászati épületek elavultsága.

A tervezést tették kivették. 1976-ban megépítettünk egy százezer Ft. értékű pihenőt. 1977-ben a telep két juhnodály létesítésével egyenként 1 millió 223 ezer Ft. értékkel növekedett. A beruházás 1979. tavaszára fejeződött be. További 3 és fél millió Ft. értékű bővítéssel - a telep kb. 7 millió Ft.-ból elkészült. Így a bázis anyajuh-állományt 1700-ról 2500-ra tudjuk növelni. A gazdaságos épületberuházások hatására a költségek csökkenthetők. A korszerűbb telepen a népgazdasági igényeknek megfelelően a ter-

melés növekedése mellett hatékonyabb, jövedelmezőbb juhtenyésztés és -tartás oldható meg.

Termelőszövetkezetünk 1973-ban alapító tagként együttműködési szerződést írt alá a füzesgyarmati központtal működő juhtársulással.

A juhnodályok építése mellett megvalósítottuk a vállany- és a vízházlat kiépítését. Ennek ellenére a telep vízellátása terén továbbra is probléma a furrott kut kis vízhozama, ezen a kut kompresszorozásával próbálunk segíteni. A telepen letesítendő szennyvíz levezető építést jelenleg is folytatjuk. Elkészítünk mintegy 1500 m. csatorna hálózatot.

A telep üzemeléséhez szervesen hozzátartozik a megfelelő nagyságu és minőségű legelőterület újratelepése. 1976-ban még a három helyen elhelye-

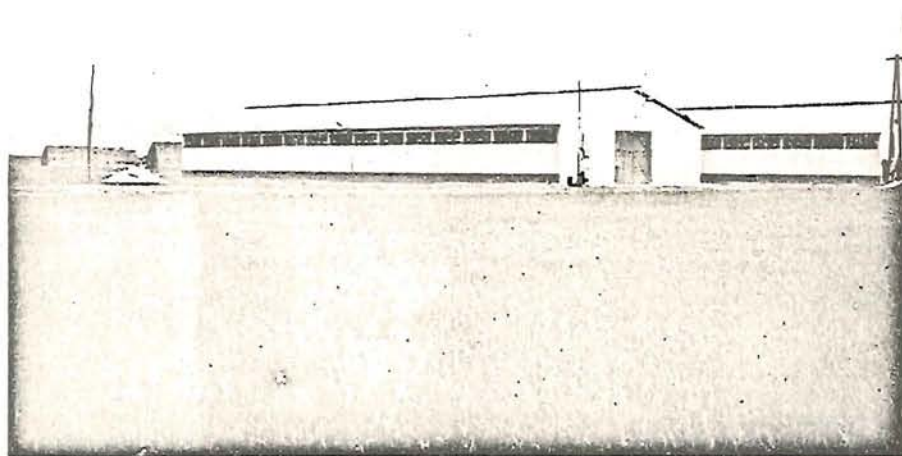
zett juhoknak mintegy 154 ha legelő-területet kellett szétszórtan biztosítani.

Jelenleg a telep környékén bővítjük és javítjuk a legelőt, további 17 ha telepítettünk be művelési ágváltozással, valamint eddig már 60 hektáron hoztunk létre kedvezőbb összetételű fűállományt.

Intenzív legelőgazdálkodásra törekszünk, 1977-1978-ban biztosítottuk a terület öntözhetőségét, megépítettük a 700 m hosszú mélyfekvésű csatornát. 1978-ban elvégzett talajvizsgálat alapján a területet évenként egyszer, a tavaszi növedék előtt rétboronálásban és műtrágyázásban, később kaszálás után alkalmanként részesítjük rétboronálásban és műtrágyázásban. Ennek hatására a legelőhozamaink évről-évre emelkedő tendenciát mutatnak.

Távlatai célunk egy törzstenyészet létrehozása. Ennek érdekében már meg is tettük az első lépéseket. 1979. június 10-én 1700-as anyaállományunkból a Békés megyei Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőség 1100-1200 db-ot kiválasztott, mely a törzstenyészet alapját fogja képezni. Előreláthatóan 80-ban fog kialakulni a megfelelő létszámú anyaállomány, kb. 2000-2200 db-bal. Emellett még egy 300-500 db-ból álló árutermelő anyafalkát fogunk tartani a tenyészállatok előállítására nem alkalmas anyaállatokból.

Törzstenyészet kialakulásának célja az, hogy kosokat és jerekéket egyedi-
leg tenyészállatként értékesítsük. Így egy kos 7000-8000 Ft-ért tudunk eladni, az eddigi 1200-1500 Ft-tal szemben, így a nyereség az értékesített jerekéken szintén nagyobb.

A törzstenyészetet folyamatosan alakítjuk ki. A meglévő állományt kijelölt aszkániai félvér vagy tisztavér kosokkal a Békés megyei Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőség által megadott párosítás szerint vonaltenyésztjük.

Így a jelenleg termelő magyar részű merinó állományunk a vonaltenyésztés során várhatóan a termelési mutatói emelkedni fognak, az ágazat jövedelmezősége kedvezőbb lesz.

Galamboz I re
üzemgazdász

BEMUTATKOZIK

a Gyoma-Endrőd és Vidéke ÁFÉSZ

A Gyoma-Endrőd és Vidéke Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet tevékenysége Gyoma és Endrőd nagyközségek, Hunya község, Póhalom, Halmagy, Öregszőlő és Nagylapos külterületi településének ellátására terjed ki. A szövetkezet huszezer lakos kereskedelmi ellátásáról gondoskodik, a működési terület kereskedelmi forgalmából mintegy 85 százalékos arányban részesedik.

A fogyasztási szövetkezetnek jelenleg 5.600 tagja van. A tagság aktívan részt vesz a szövetkezet munkájában. Ezt tükrözi a rendezvényeken való népes részvétel, aktivitásuk, és az a sokirányú támogatás, melyet a szövetkezetnek adnak. A tagok által nyújtott részjegy és tagsági kölcsön meghaladja az ötmillió forintot.

A szövetkezet feladatainak ellátását 47 kiskereskedelmi, 32 vendéglátóipari, 9 felvásárlási, 8 ipari-szolgáltatási egység üzemeltetése és 12 mezőgazdasági szakcsoport működtetése útján éves szinten mintegy 520 fős dolgozói átlagléttszámmal végzi. A mezőgazdasági szakcsoportokban 906 tag folytat szervezett termelést.

Az egyesüléskor kidolgozott és elfogadott hosszabb távu program célul tűzte ki a lakossági ellátás további javítását, az élelmiszergazdasági tevékenység fejlesztését, valamint a gazdálkodás színvonalának emelését. Az elmúlt négy év tapasztalatai azt mutatják, hogy a szövetkezet eredményesen teljesíti e célkitűzéseket.

Az 1975-ben történt egyesülés óta eltelt négy esztendőben számos területen beigazolódott az egyesülés helyessége és szükségyszerúsége. Jóleső érzéssel állapítható meg, hogy a fogyasztási szövetkezet töretlenül továbbfejlődött. Négy év alatt 41 százalékkal növekedett az áruforgalma és 59 százalékkal emelkedett a gazdálkodási eredménye, vagyis nyeresége.

A forgalom és eredménynövekedés az endrődi területi szervezetnél a szövetkezeti átlaghoz képest szerényebb volt. Ez főleg a közületi for-

ségtermelő szakcsoportok nagyban hozzájárulnak a helyi ellátás javításához.

A dolgozók részt vállalnak a működési terület közéleti tevékenységéből. Részesei a különböző mozgalmaknak és társadalmi munkaakcióknak. Nagy számban vesznek részt és jó helyezéseket érnek el a közművelődési vetélkedőkön és tömegsport rendezvényeken is. A dolgozók több, mint 50 %-a tanul valamilyen oktatási formában.

A fogyasztási szövetkezetnél nagy hagyományai vannak a szocialista munkaversenynek. A dolgozók minden évben részt vesznek a szocialista munkaversenyben. Évente egyénileg is vállalást tesz a dolgozók több mint 70 %-a. 35 kollektívában a dolgozók 50 százaléka munkálkodik a megtisztelő szocialista brigád cím elnyeréséért. Ezideig a szövetkezetnél a "Szövetkezet Kiváló Brigádja" címet 4, a szocialista brigádjelvény arany fokozatát pedig 11 kollektíva kapta meg. A szocialista munkaversenynek nagy szerepe van a jó áruforgalmi, gazdálkodási és mozgalmi eredményekben.

A felsőbb szervek az egyesülés óta két alkalommal tüntették ki - az 1975 és 1978 évi eredményes munkája elismeréseként - a fogyasztási szövetkezetet a "Kiváló szövetkezet" címmel.

A fogyasztási szövetkezet 1979. évi eredményei is biztatóan alakulnak. A szövetkezet forgalma mintegy 12 %-kal emelkedik, gazdálkodási eredménye, nyeresége pedig meghaladja a 15 millió forintot. Az éves üzletpolitikai és mozgalmi célkitűzések általában megvalósulnak.

A soronkövetkező esztendőben és a VI. ötéves tervben - a gazdasági szabályozók módosítása folytán - az eddiginél nagyobb feladatok hárulnak a fogyasztási szövetkezetre is. Az 1980-ra előirányzott 500 millió forint forgalom lebonyolítása, az ellátási színvonal megtartása, lehetőség szerinti javítása, a kistermelői gazdaságok termelésének segítése, a mezőgazdasági termékértékesítés szervezése lelkiismeretes, odaadó munkát kíván az ÁFÉSZ dolgozóitól és vezetőitől egyaránt.

A fogyasztási szövetkezet munkájában is - hasonlóan, mint a népgazdaság egész területén - előtérbe kerülnek a minőségi követelmények. Az 1980-tól elérhető alacsonyabb összegű nyereség csak szerényebb alapok képzésére nyújt majd lehetőséget. A szabályozóvalto-

galom csökkenésének következménye. A lakossági ellátás az alapvető cikkekből általában folyamatosnak és kiegyensúlyozottnak értékelhető.

A forgalomemelkedés kétharmada a termelékenységek növekedéséből származik. Nőtték a tagérdekeltséget és szociálpolitikai célokat szolgáló alapok is. Lakásépítések támogatására eddig 41 dolgozó 500 ezer forint kamatmentes kölcsönt kapott.

Az egyesülés óta dinamikusan nőtt a szövetkezet eszközállománya. Az egyesüléskor az összes eszközállomány 73 millió forint volt, a saját vagyont pedig 44 millió forint. Napjainkban már a szövetkezet összes eszközállománya 118 millió forint, melyből 73 millió forintot tesz ki a saját vagyont.

A szövetkezet a hálózatfejlesztés terén főként az alapellátás javítását és a kisgazdaságok ellátásának fejlesztését tekintette fő feladatának. Ezt szolgálták az Endrődön vég-rehajtott és folyamatban lévő fejlesztések is. A gyomavégyi élelmiszerboltban megteremtette a szövetkezet a feltételeket a hus-és huskészitmények árusításához, bevezette a táp-és takarmány értékesítést. A Vöröshadsereg uton új takarmányboltot létesített. A kisgazdaságok termelését szolgáló árucikkekkel és anyagokkal való ellátás biztosítása érdekében a vas-műszaki boltnál külön részleg létesült. Az alapellátási célokat szolgálja a Selyem uti üzletház /élelmiszerbolt és bisztró/ építése, valamint a Kossuth uton kialakításra kerülő cukrászda is. E létesítmények a jövő évben kerülnek üzembehelyezésre.

Nagy fejlődés ment végbe az üzletek hűtőkapacitásának növelésében is. Ezzel tovább bővült a korszerű táplálkozást szolgáló élelmiszerek forgalmazásának lehetősége. Számottevő a fejlődés a tej-, tejtermék, zöldség-gyümölcs és a mirelit készitmények árusításában. A vendéglátó ágazatban kedvező tendencia, hogy az átlagos növekedést jelentősen meghaladja az ételek és üdítőitalok forgalomnövekedése. Új színtöltja a nagyközségnek az 1977-ben korszerűsített Jóbarát bisztró.

A szövetkezet hosszabb távra szóló helyi intézkedési terv alapján végzi a kisgazdaságok termelésének segítését és a mezőgazdasági termékelvásárlás fejlesztését. Az egyesülés óta megduplázódott a szakcsoporthoz taglétszáma. Az elmúlt évben - a szövetkezet közvetítésével - áruértékesítésük meghaladta a 10 millió forintot. A zöldség-

zások a fogyasztási szövetkezetet is a gazdálkodás hatékonyságának további javítására, még takarékosabb gazdálkodás megvalósítására ösztönzik.

A Gyoma-Endrőd és Vidéke ÁFESZ vezetősége és dolgozói azon munkálkodnak, hogy a szövetkezet egész tevékenységével jól szolgálja a működési terület - ezen belül Endrőd nagyközség - lakosságát.

A fogyasztási szövetkezet is a maga eszközeivel igyekszik részt venni azoknak a feltételeknek a megteremtéséből, melyek Gyoma-Endrőd várossá fejlesztését és nyilvánítását jelentik.

Tanai Ferenc

Márton Gábor:

SPORTÉLETÜNK ALAKULÁSA (III. rész)

Az osztályozó bajnokság elsőjeként jutottunk a megyei első osztályba. sorsolás szeszélye nyitó mérkőzésen összehozott azzal a Mezőkovácsházával, mely csak rosszabb gólaránya miatt maradt vissza az NB II. ből.

Bizonyára még sokaknak felderengnek a következő nevek: Kanász, Kálmán, Sársfalvi, Tóth Zoltán.

Ujanc a favorittal! Soha nem felejttem el, mikor a jól megtermett, elegánc, sportszatyros ellenfelek végigjötték a liget főútján.

/Olyanok voltunk hozzájuk képest, mint a kopott verebek./ Puskás Zoli belesápadt a látványba és megállapította a nála megszokott pesszimizmussal:

Nagyon kikapunk.

Egyébként a mérkőzésen a kezdeti megszokott egy-két kiflije után mesterrin oldta meg a veszélyes balszélső semlegesítését.

Mire nagyszerű ellenfeleink észbekaptak, már négyszer zörgött a hálójuk. A Timár-Kiszely jobbszárny brilirozott. Sada meredek kiugratásait Kiszely könyörtelenül bombázta kapura, s minden lehetőségre felkészülve állandó veszélyként emelkedett fél-

méternyivel magasabba mindenkinél Gatyás feje. Lapi úgy bujkált a megtermett védők közt a labdával, hogy szinte becsavarodtak. A védelmünk pedig sallagmentes, de könyörtelenül kemény volt. A 90 perces fullasztó iram 6:3-as győzelmünkkel végződött. Nagyon emlékszem, Sada dühében sirva fakadt, mikor a harmadikat is összeszedtük. /Nem volt szégyen attól a csatársortól hármát kapni./ Szinte látom a szabadrugásokat, melyeket mindig magának követelt Timár a kapu közelében.

Ez igazán bombaként robbant.

A folytatás sem volt hatástalanabb: Sarkadon 3:2-ra nyertünk, pedig tíz főre olvaadt együttesünk. Kiszelyt az ellenfél háttvédje nem tudta tartani, így harcképtelenné tette egy jól eltalált szabályos "balhoroggal." Semmivel sem volt könnyebb csata, mint az előző, de nem is volt értékeletlenebb.

Harmadiknak a Mezőtur /a nagy MAFC/ húzta ki a gyufát. Ivánék a második félidő derekán 6:1-es vesztesreállásnál "bedobták a törülközőt" /levonultak/

Negyedik mérkőzésen Gyulán Petrovcskiék skalpját szereztük meg. A győz-

tes gól után Lapi bejelentette a játéktekvezetőnek: Mostmár reggelig játszhatunk. Ebben a sorozatban volt a Szarvas elleni 5:4-es vereségünk is. Rendkívül jó csapat volt Szarvason. Közülük is kiemelkedett a három Kerekes: Pista, Imre és Béla, Sz Nagyik, Károlyi, Haumann, Janurik. Már 4:1-re vezetünk, s végül bírői besegítéssel 5:4-re győztek a szarvasiak. Negyedik gólunkat Lapi a 16-osról óriási fejessel szerezte. Ebben a sorozatban már oroszán részt vállalt a hadifogságból hazatért Talán Mátyás, aki sokszor "megkeresztette" az ellenfél játékosait. Rendkívüli fizikummal, taktikai és technikai képessége tetőfokán volt. Sokat játszottam vele, de legemlékezetesebb alakítása a mezőturi visszavágó volt mikor a "mélyszántású salak-iszap" pályán Ivánnal a MAFK kemény, gyors csatárával birkozott másfél órán át.

Sok szép sikerünk között mégis legemlékezetesebb, mikor az esélyes Gyomát /Sada térd sérülés miatt nem játszhatott! / otthonában 6:2-re leléptük. Pedig a gyomaiak "nagy öregje" Győri mindent megpróbált. Annak a mérkőzésnek Timár Vince volt a hőse. Jakó barátom - előtte volt a Fradnál próbajátkon - hosszú, sikeres pályafutása alatt egy mérkőzésen nem szedte ki annyiszor hátmögül a hálóból a labdát, mint akkor. Nekünk azon a vasárnap délután minden sikerült. Szabó Ernő még egy öngólt is bombázott 25 méterről Csákány hálójába. Az eredményt a vesztesek gyászkeretben jelentették meg a sajtóban.

Izgalmas csatákat vívtunk a Mák-Institúción - /Isteneas/ gerincű NB II-őt megjárt Kondorossal is. Persze nemcsak a labdával bántak jól az akkori focisták - hisz a sportpályát övezető, azóta már óriássá nőtt nyárfák is az ő munkájuk eredményei. Sőt azokban az években a Szilveszter vidám műsorát is ők szolgáltatták. Mi több a "műkedvelő színészek" egy része is soraikból került ki.

/Kondor Gyurka barátunk a rendező is megérdemli az emlékezést, az elismerés szavait./

Az endrődi Simon Pista csapatával /1948-ban/ a Ganzzal edzőmérkőzésen volt nálunk. Egy alkalommal a hazánkban turázó bácsi Gázwerk-vel is összemértük erőnket, eredményesen.

Közben szakképzett edző, Nagy János keze alá került a csapat. Bevitt bennünket az NB III-ba. Edzőnk az új szezonra Komlóra távozott NB II-es csapathoz és Alt Lacit is magával vitte. Megkezdődött a széthullás. Szabó Ernő Szarvasra, Timár Vince Egerbe távozott. Lapi megkezdte képességei alapján jogosan kiérdemelt karrierjét Budapesten. A klub leghűségesebb játékosa, Sada is vidéken talált munkahelyet. Dudás orvosi tanácsra szügre akasztotta a góllövő cipőit. Sok új fiatal került be a csapatba /Puskás József és Pali, Miszkin Anti, Polányi Zoli, Giricz Bandi.... Ekkor épült be az együttesbe Fülöp Imre testnevelő tanár/- Jászberényben az első NB III-as bajnoki mérkőzésén a mezőny legjobbjává volt - aki másfél évtizedig fedezetársamként - játszott Endrőd színeiben. Visszavonulása után kézilabda majd foci-edzőként szerez érdemeket. Felbecsülhetetlen az az érték, amit ma is végez a serdülők nevelése, oktatása, szervezése terén.

Sajnos egy év után bucsút mondtunk az NB III-nek, sőt hamarosan az első osztálynak is. Eljött a mélypont. A Csapat volt játékosai - heten - Gyomán fociztak: Talán, Puskás K., Kiszely G., Szabó Ernő, Timár Gyurka Fülöp Imre és Márton G. endrődiek adták a pályáján felívelő Gyoma zömét. Itthon átmenetileg két tesz csapat próbálta élesíteni a lángot - a Béke és a Petőfi - majd az egységes falusi csapat alakulgatott: ebből az időből Kulik István szívóssága, munkakabirása, Rófusz rendkívüli ereje, Balázs Ernő rapszódikus egyénisége, a Pap testverekszorgalma, a fiatal Dávid István és igen tehetséges Ujvári, s egy két visszatérő öreg akaratereje érdemel említést, mely kevés volt a sikerhez.

A null-szint 1958-62 között volt, mikor községünkben szünetelt a labdarugás. Ezt a pangási időt tölti be a női és férfi kézilabda csapat sikeres időszaka, melyről a későbbiekben esik szó. Hosszu pihenés után a nulláról kezdtük újra, majd a Cipész Szövetkezet megerősödése új, sikeres időszakot hozott a fociban is.

/Erről a következő számban olvashatnak/

(folytatjuk)

BRIGÁDOK a kongresszusi munkaversenyben

RÖGÖS ÚTON...

A Béke Mg.TSZ. pártalapszervezet kezdeményezésére Nagylaposon 1974. ápr. 4-én megalakult a Petőfi Sándor traktoros brigád, 20 fővel. Szalmalángu lelkesedés, formális vállalások, közöny, széthuzás, személyi viták jellemezték ezt az időszakot.

Egy év után újjá alakult a brigád, feleannyi létszámmal. Tagjai maradtak, kik érzelmileg, barátilag is közelálltak egymáshoz. Történetünk egyik tanulsága, hogy az egymás iránti tisztelt, ragaszkodás és megbecsülés minimuma nélkül nincs alap, egy közösség szocialista céljainak megvalósításához. A korábbi, közös éveken át edződött baráti szellem volt az a termékeny talaj, amelyben fogant a pártszervezet kezdeményezése. Elősegítette ezt az is, hogy a brigád valamennyi tagja osztályhelyzeténél, iskolai végzettségénél és érdeklődési körénél fogva egymáshoz közelállóak.

Jelenleg 14-en vannak, 8 traktoros, 4 gépkocsivezető, 1 magtáros és egy gyalogmunkás. Valamennyien 8 ált. iskolát végeztek. Párttag egy van közöttük.

Fő tevékenységi területük a növénytermesztés. Eredményesen dolgoznak a buza és napraforgó termelésben, annak termesztése fölött védnökséget vállalnak, nagy szerepük van a terület növekvő terméseredményeiben.

A brigád vezetője Hornok Imre, aki emberi és szakmai kvalitásainál fogva elismerten fogja össze a kis közösséget. Meg kell említeni Novák Sándort, Ambrózi Mihályt, Timár Sándort, és Gábor Istvánt, a brigád huzó embereit. A brigád szerencséje, hogy olyan friss erőkkel gyarapodott

mint Biró Zsigmond, Nánási József és Gellai Imre. A brigád közösségi erejét, szellemét igazolja Varga László gk. vezető példája. Ő korábbi munkahelyén - a tsz. másik kerületében, szertelen, amolyan "kocsimosó" palánta volt. Nagylaposra kerülve és katonaidéjét kitöltve példamutató, aldozatkész, fáradhatatlan, komoly emberré vált, a magá 25 évével. Ő sokat nyert a brigáddal, de a brigád is nyert vele.

A brigád törekvéseit segíti, ösztönzi hogy a tsz. párt és gazdaságvezetésétől megkap minden segítséget. Hagymánnyá vált, hogy évenként legalább egyszer, a tsz. elnöke, párttitkára és főagronómusa közbe összejövetelen osztja meg a tsz. vezetés gondjait, tenni valóit a brigád tagjaival. Így volt ez az idén is, amikor a várható buzakiesés miatt váltott őszinte szót a vezetés a brigáddal.

Az elmúlt öt év alatt a brigád kétszer érdemelte ki a szocialista brigád érem ezüst, s egyszer az arany fokozatát. Tagjai közül kettő kapott miniszteri kitüntetést, s tíz fő rendelkezik "Kiváló tsz-tag" jelvényvel.

A brigád tagjai jelentős társadalmi tevékenységet fejtenek ki, évenként személyenként 4-5 napot dolgoznak, társadalmi munkában. Részt vettek a Kilián-téri játszópark, a tanyasi kollégium KRESZ-park építésében, iskolák, óvodák patronálásában, közutak fásításában. Átlag keresetüknek 2 napi összegét fizették be iskolaépítésre. Minden évben 1400.- Ft-al segítik a Bajcsy uti óvodát. Legnagyobb érdemük talán az, hogy nemcsak elismerik, hanem tudatosan

igyekeznek valóra váltani alapszervezetük cselekvési programját.

Természetesen vannak gondjaik, problémáik is. Az évek folyamán változások mentek végbe beosztásukban, munkaterületükön, lakóhelyükben, munka és életvitelükben, s ez a baráti szálak bizonyos fokú lazulásához, időnként a brigádegység kisebb töréséhez vezetett. Visszatérő feladat, probléma egy-két ember óvása az alkoholtól, az önteltségtől, elkényelmesedéstől. A brigád politikai brigád.

Szeret politizálni, közgondolkodása sokat javult. A köz érdekében végzett áldozatkészségük sokszor határtalan, de nem szeretik a könyvet, a tudás forrását. Nem elég tervszerű, folyamatos a kulturális tevékenység. Voltak már Budapesten a Magyar Munkásmozgalmi Intézetben, a Nemzeti Galériában, a Kner Muzeumban, de nem voltak még az endrődi tájházban. Voltak üzemlátogatáson a Kner Nyomdában, az Endrődi Cipész Szövetkezetben, sőt a Csabacsüdi Lenin Mg. Tsz. Lékai János szocialista brigádjával is szerződésük van, de nem értek még el, a szomszédos Lenin Mg. tsz. azonos gondokkal küszködő, baráti szocialista brigádjaihoz. De

kezdettől fogva jól együttműködnek a kerület Május 1. szocialista brigádjával.

Kudarccokkal és eredményekkel gazdag utat jártak be, sokat tapasztaltak, de tanultak saját hibáikból is. Ez ad erkölcsi erőt, hogy a rögzös uton tovább bírjanak haladni. Tudják, hogy az uton nem elég elindulni, azon menni kell.

Ez a felismerés szülte vállalásait is, melyet pártunk XII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulójára tettek. Jobban, eredményesebben akarnak dolgozni, bizva abban, hogy törekvéseik a tsz. gazdálkodásának további eredményeiben jut kifejezésre. Ehhez várnak a tsz. vezetőségétől segítséget, valamint szigorú intézkedéseket az üzem és munkaszervezés javítására, a munkafegyelem megszilárdítására, amely a tsz. erkölcsi-anyagi helyzetének tovább erősítését és stabilizációját szolgálja.

Gyuricza László
brigádtag.

- HÍREK - KÖZLEMÉNYEK

A cipész szövetkezetben

November 7-én megemlékeztek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójáról. Ez alkalommal értékelték az elért eredményeket és a kiemelt teljesítményt nyújtó dolgozók közül 13 főt - a szövetkezet Kiváló Dolgozója kitüntetésben és az ezzel járó pénzjutalomban részesítették.

Novemberben tartották meg a hagyományos nyugdíjas napot. Ezen a rendezvényen 150 fő nyugdíjas vett részt /férj, feleség/

Ugyanekkor az üzem munkásai is vendéglátásban részesültek. A közös rendezvény jó hangulatban telt el, melyen fővárosi néptáncosok adtak műsort. A szövetkezet nem termelő állománya november és december hónapban részt vesz a termelésben, kiveszik részüket az 1979. gazdasági év terveinek termelési mutatói javításában.

Hagyományosan került sor a szövetkezet dolgozó gyermekeinek télapó csomaggal való megajándékozására is. Közel 800 gyermek kapott ilyen édes-ségsomagot.

BÉKE MGTSZ

A Béke TSZ-ben november 6-án ünnepség keretében emlékeztek meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójáról. Az évforduló alkalmából egy dolgozó a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának kitüntetésében, hat pedig Kiváló Termelőszövetkezeti Dolgozó kitüntetésben részesült.

A hagyományoknak megfelelően ugyancsak megrendezte a termelőszövetkezet a nyugdíjasok napját is október 20-án. Az idős tagok közül hárman kaptak 1919-es Emlékplakettet a Magyar Tanácsköztársaság védelmében kifejtett érdemeikért. A ma is rendezésen dolgozó tag-nyugdíjasok közül hárman kaptak Kiváló Termelőszövetkezeti Dolgozó kitüntetést az ünnepségen.

LENIN MGTSZ

A Lenin Mg.TSZ-ben az őszi csucamunkák után a gépek lassan a javítóműhelybe kerülnek.

Betakarításra került 505 ha napraforgó és 880 ha közös kukorica. Mind a két kultúrában terven felüli termésátlagos érték el, napraforgóból 23,18 q/ha, kukoricából 68,37 q/ha termést takarítottak be. Az őszi buza vetést október 27-én fejezték be 1534 ha-on, mely a kedvező őszi csapadék és hőmérséklet hatására kikelt az állomány a vetés jó minőségéről tanuskodik.

Az őszi mélyszántást november 27-ig fejezték be termelőszövetkezetükbe, a műtrágyaszórást jelenleg is folyamatosan végzik a tavaszi vetésű növények alá.

Az állattenyésztésben téli takarmányozásra való átállás megtörtént a termelés jelentős változása nélkül. Továbbra is feladatuknak tartják az okszerű tápanyaggazdálkodásukat, takarékos takarmány felhasználással az állattenyésztési termékek jövedelmezőségét gazdaságosabbá tenni.